

Bruksela, 6 grudnia 2021 r.
(OR. en)

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2021/0373(CNS)

14379/21
ADD 4

AG 110
INST 423
FREMP 277
IA 195

PISMO PRZEWODNIE

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	25 listopada 2021 r.
Do:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, sekretarz generalny Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	SWD(2021) 358 final
Dotyczy:	Wniosek dotyczący DYREKTYWY RADY ustanawiającej szczegółowe warunki wykonywania prawa głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych przez obywateli Unii mających miejsce zamieszkania w państwie członkowskim, którego nie są obywatelami (wersja przekształcona) - Dokument roboczy służb Komisji - Streszczenie sprawozdania z oceny skutków

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument SWD(2021) 358 final¹.

Załącznik: SWD(2021) 358 final

¹ Ten dokument jest identyczny z dokumentem ST 14376/21 ADD4

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 25.11.2021 r.
SWD(2021) 358 final

DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI
STRESZCZENIE SPRAWOZDANIA Z OCENY SKUTKÓW

Towarzyszący dokumentowi:

**Wniosek dotyczący
DYREKTYWY RADY**

**ustanawiającej szczegółowe warunki wykonywania prawa głosowania i kandydowania
w wyborach lokalnych przez obywateli Unii mających miejsce zamieszkania w państwie
członkowskim, którego nie są obywatelami (wersja przekształcona)**

**Wniosek dotyczący
DYREKTYWY RADY**

**ustanawiającej szczegółowe warunki wykonywania prawa głosowania i kandydowania
w wyborach do Parlamentu Europejskiego przez obywateli Unii mających miejsce
zamieszkania w państwie członkowskim, którego nie są obywatelami (wersja
przekształcona)**

{COM(2021) 732 final} - {COM(2021) 733 final} - {SEC(2021) 576 final} -
{SWD(2021) 357 final}

Streszczenie oceny skutków (maks. 2 strony)

Ocena skutków w zakresie praw wyborczych przemieszczających się obywateli UE

A. Zasadność działań

Na czym polega problem i dlaczego jest to problem na szczeblu UE?

Obywatele UE, którzy mieszkają, pracują, studiuje itp. w kraju UE, którego nie są obywatelami („przemieszczający się obywatele UE”), są uprawnieni, zgodnie z prawem UE, do głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego i wyborach lokalnych w tym kraju na takich samych warunkach jak obywatele tego państwa.

Stosunkowo niewielka liczba takich obywateli korzysta jednak z tego prawa, czego powody są różne:

- nie zawsze są oni świadomi tych praw i nadal mają problemy z uzyskaniem dokładnych informacji na temat procedur administracyjnych;
- do rejestrowania się zniechęcają ich uciążliwe procedury i ryzyko skreślenia ze spisu wyborców w państwie pochodzenia;
- organy krajowe nadal napotykały problemy w zakresie zapobiegania wielokrotnemu głosowaniu w wyborach do Parlamentu Europejskiego ze względu na trudności w wymianie informacji celem zidentyfikowania wyborców i kandydatów zarejestrowanych więcej niż jeden raz.

Biorąc pod uwagę wzrost liczby obywateli UE mieszkających w innym kraju UE, problemy te zyskują na znaczeniu, ponieważ dotyczą coraz większej części obywateli UE.

Co należy osiągnąć?

Niniejsza inicjatywa ma na celu rozwiązanie tych problemów poprzez aktualizację, doprecyzowanie i wzmocnienie przepisów, tak aby umożliwić udział jak największej liczby przemieszczających się obywateli UE w wyborach, a także chronić uczciwość samych wyborów.

Ma ona na celu w szczególności:

- uproszczenie procedur wpisu do rejestru wyborców w charakterze wyborcy i kandydata,
- zapewnienie, by zainteresowani obywatele byli w większym stopniu świadomi swoich praw wyborczych i związanych z nimi procesów administracyjnych i lepiej je rozumieli,
- ograniczenie możliwości wielokrotnego głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego,
- ograniczenie możliwości skreślenia przemieszczających się obywateli UE ze spisu wyborców w ich kraju pochodzenia,
- usprawnienie gromadzenia danych na temat wyborów lokalnych i wyborów do Parlamentu Europejskiego,
- zmianę nieaktualnych przepisów (np. w związku z brexitem).

Na czym polega wartość dodana podjęcia działań na poziomie UE (zasada pomocniczości)?

Przedmiotowe prawa wyborcze zostały określone w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej jako jedne z praw przysługujących obywatelom UE. Ramy prawne w zakresie wykonywania tych praw obejmują zarówno przepisy unijne, jak i krajowe. Ponieważ kwestie transgraniczne pozostają poza zasięgiem poszczególnych państw UE, stwierdzone problemy nie mogą zostać rozwiązane przez państwa członkowskie działające indywidualnie.

B. Rozwiązania

Jakie są różne warianty działań służących osiągnięciu celów? Czy wskazano preferowany wariant? Jeżeli nie, dlaczego?

W ocenie skutków przeanalizowano dwa warianty strategiczne. Oba warianty obejmują szereg potencjalnych środków mających na celu rozwiązanie następujących problemów:

- **Wariant 1** ma na celu wzmocnienie i doprecyzowanie obowiązujących przepisów. Cel ten miałby zostać zrealizowany poprzez ukierunkowane zmiany w obszarach, w których stwierdzono problemy.
- **Wariant 2** wprowadza zestaw środków służących zreformowaniu dyrektyw. Jego celem jest harmonizacja kluczowych elementów procesu wyborczego we wszystkich państwach członkowskich.

Chociaż wariant 2 wydaje się najbardziej skuteczny, preferowanym wariantem jest wariant 1 ze względu na efektywność, spójność, pomocniczość i proporcjonalność.

Jakie są opinie poszczególnych zainteresowanych stron? Jak kształtuje się poparcie dla poszczególnych wariantów?

Ogólnie rzecz biorąc, zainteresowane strony wyraziły szerokie poparcie dla tej inicjatywy. Obywatele i organizacje pozarządowe podkreślili, że potrzebne są jasne i dostępne informacje na temat procesów rejestracji i głosowania oraz ograniczenie mimowolnego skreślania ze spisu wyborców. Władze krajowe są zainteresowane dalszym usprawnieniem procesu wymiany danych na temat wyborców, zapobieganiem wielokrotnemu głosowaniu i zwiększeniem wsparcia dla władz lokalnych, przy jednoczesnym zapewnieniu spójności z innymi politykami i instrumentami UE.

C. Skutki wdrożenia preferowanego wariantu

Jakie korzyści przyniesie wdrożenie preferowanego wariantu lub – jeśli go nie wskazano – głównych wariantów?

Podejście to ułatwiłoby rejestrację wyborców i kandydatów, a także zwiększyłoby dostęp obywateli UE mieszkających w innym państwie UE do informacji o wyborach lokalnych i wyborach do Parlamentu Europejskiego. Wzmacnia ono obowiązujące dyrektywy w celu zapewnienia szeroko zakrojonego podejścia do zidentyfikowanych problemów i osiągnięcia maksymalnego skutku, przy jednoczesnym poszanowaniu uprawnień krajowych w kwestiach wyborczych.

Jakie są koszty wdrożenia preferowanego wariantu lub – jeśli go nie wskazano – głównych wariantów?

Niniejszy wniosek nie nakłada żadnych dodatkowych obciążeń finansowych ani administracyjnych na UE ani na budżet UE.

Jakie są skutki dla MŚP (małych i średnich przedsiębiorstw) i konkurencyjności?

Ogólnie rzecz biorąc, oczekuje się, że obydwa warianty mogą mieć szeroko zakrojone pośrednie pozytywne skutki gospodarcze, ponieważ wspierają swobodny przepływ osób w UE oraz integrację osób przemieszczających się w państwie przyjmującym. Nie oczekuje się szczególnych skutków dla MŚP.

Czy przewiduje się znaczące skutki dla budżetów i administracji krajowych?

Preferowany wariant pociągałby za sobą pewne dodatkowe koszty administracyjne dla organów krajowych, w szczególności związane z umożliwieniem ściślejszej współpracy i przekazywaniem informacji obywatelom UE, którzy zamieszkują w innym kraju UE; koszty te miałyby zarówno charakter jednorazowych kosztów adaptacyjnych, jak i charakter powtarzalny.

Oczekuje się jednak, że koszty te zostaną zrekompensowane długoterminowymi usprawnieniami dla władz i obywateli w związku z bardziej efektywnymi procesami.

Czy wystąpią inne znaczące skutki?

Osoby korzystające z prawa zamieszkania w innym kraju UE będą mogły uczestniczyć w życiu demokratycznym w tym kraju.

Proporcjonalność

Proporcjonalne działanie UE powinno zapewnić, aby:

- obywatele UE, którzy przeprowadzają się do innego kraju UE, mogli skutecznie korzystać ze swoich praw demokratycznych w wyborach. Aby to osiągnąć, konieczne jest doprecyzowanie istniejących ram UE regulujących te prawa;
- możliwości wielokrotnego głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego zostały ograniczone, co zwiększy uczciwość tych wyborów.

D. Działania następce

Kiedy nastąpi przegląd przyjętej polityki?

Przewiduje się dodanie wymogów dotyczących regularnego monitorowania i sprawozdawczości w zakresie wdrażania przez organy krajowe:

- w odniesieniu do **dyrektywy 93/109/WE** – sprawozdanie po każdym wyborach do Parlamentu Europejskiego;
- w odniesieniu do **dyrektywy 94/80/WE** – sprawozdanie co 5 lat.

W ciągu dwóch lat od wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2029 r. Komisja dokona oceny stosowania obu dyrektyw i sporządzi sprawozdanie z oceny postępów w realizacji ich celów.